

Hagfors kommun
kommun@hagfors.se

2024-01-11
1 (8)
Dnr SI 2022:583

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolor i kommuner
med låg utbildningsnivå vid Kyrkhedens skola 4–9 i
Hagfors kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning avseende med vilken kvalitet Kyrkhedens skola 4–9 arbetar för att genom undervisning och studie- och yrkesvägledning stärka elevernas tillit till den egna förmågan, ge dem möjlighet till utveckling och en bred bild av möjliga studie- och yrkesval. Granskningen genomfördes under våren 2023 och har omfattat årskurserna 7–9 vid den aktuella skolan.

Vid granskningen bedömde Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 7 juni 2023, dnr SI 2022:583.

Skolinspektionen begärde att huvudmannen för Kyrkhedens skola 4–9 senast den 15 december 2023 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Hagfors kommun har inkommit med en sådan redovisning den 5 december 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Område 1: Stimulera eleverna att utvecklas så långt som möjligt och stärka elevernas tillit till den egna förmågan

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Område 2: Vidga elevernas perspektiv på framtida studie- och yrkesval

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Område 1: Stimulera eleverna att utvecklas så långt som möjligt och stärka elevernas tillit till den egna förmågan

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla sin undervisning så att alla elever ges stöd, stimulans och utmaningar utifrån sina kunskapsmässiga nivåer. Vissa lärare behöver även säkerställa att undervisningen präglas av en hög tillit till elevernas förmåga. Vidare behöver lärarna utveckla arbetet med att ge eleverna kontinuerlig återkoppling som innehåller information om elevernas styrkor och hur de kan utvecklas mot målen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn med personal har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Lärarna har vidtagit flera åtgärder för att stimulera elevernas utveckling

Av huvudmannens redovisning framkommer att skolan under höstterminen 2023 genomfört flera åtgärder i arbetet med att höja kvaliteten inom aktuellt område. Till exempel arbetar skolan med ett språk - och kunskapsutvecklande arbetssätt för att kunna möta eleverna utifrån deras kunskapsmässiga nivåer. På skolan används även en samtalsmodell för kollegial handledning där skolans förstelärare och lärare tillsammans lyfter elevernas behov och reflekterar över hur lärarna kan möta eleverna på deras kunskapsmässiga nivåer. Därutöver har två speciallärare anställts för att i högre grad kunna stötta och stimulera eleverna. För att undervisningen ska präglas av hög tillit till elevernas förmåga har specialpedagogen arbetat med att stödja och handleda lärarna i klassrummet gällande deras förhållningssätt, bemötande och återkoppling till eleverna. Samtliga lärare har även deltagit i ett utvecklingsarbete med utgångspunkt i boken "Att äga undervisningen" som alla lärare fått ett exemplar av. I detta arbete har olika elevperspektiv lyfts fram och lärarna har diskuterat frågor som rör hur elevernas motivation för skolarbetet kan stärkas genom positivt bemötande, höga förväntningar på elevers förmåga och en undervisning som är anpassad till elevernas kunskapsmässiga nivåer.

Av redovisningen framgår vidare att lärarna har deltagit i ett skolutvecklingsarbete med fokus på återkoppling till eleverna. I samband med detta utvecklingsarbete har lärarna fått träna på att ge återkoppling i undervisningen och idag ingår återkoppling och variation som en naturlig del i lärarnas planering av undervisningen. Därutöver har samarbetet mellan lärarna och studiehandledare utvecklats och idag finns en

gemensam planering som i högre utsträckning än tidigare tar hänsyn till elevernas styrkor och behov. Enligt huvudmannen ges eleverna genom samarbetet möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande.

Effekter som har identifierats och som förväntas på sikt

Huvudmannen anger i sin redovisning att de vidtagna åtgärderna har lett till att lärarna har utvecklat arbetet med att variera undervisningen, samt att lärarna idag visar högre tillit till elevernas förmåga och ger eleverna högre grad av återkoppling än tidigare. Huvudmannen anger vidare att lärarna har utvecklat en ökad reflektionsförmåga och medvetenhet om lärarens roll i undervisningen samt om värdet av att bygga goda relationer med eleverna för att kunna möta eleverna där de befinner sig i sin utveckling. Lärarna har tillsammans med förstelärarna utvecklat arbetet med att variera sin undervisning för att öka elevernas möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen och utveckla sina förmågor. Enligt huvudmannen har detta arbetssätt lett till ett minskat behov av extra anpassningar för skolans elever. Huvudmannen förväntar sig att de vidtagna åtgärderna på sikt kommer att leda till eleverna får en bättre självkänsla och ett ökat självförtroende att prestera, vilket i sin tur bör leda till en ökad motivation för skolarbetet bland eleverna.

Rektorn kommer att följa upp utvecklingsarbetet

Huvudmannen anger att rektorn kommer genomföra avstämningar av arbetet tillsammans med förstelärare, specialpedagog och speciallärare under vårterminen 2024. Rektorn kommer även genomföra avstämningar med arbetslagen två gånger per termin i samband med lärarnas uppföljningar av elevernas måluppfyllelse. Vid läsårets slut ska en utvärdering av skolenhetens utvecklingsarbete genomföras.

Område 2: Vidga elevernas perspektiv på framtida studie- och yrkesval

Skolinspektionen bedömde att utvecklingsarbeten behövde inledas inom följande områden:

- Rektorn behöver tydligare förmedla till lärarna att de ska integrera studie- och yrkesvägledning i sina undervisningsämnen och försäkra sig om att de gör detta. Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar för detta arbete. Rektorn behöver även säkerställa att studie- och yrkesvägledarens kompetens används som en resurs för lärarna i arbetet med integreringen. Därvid behöver rektorn förmedla betydelsen av att elever får en bred bild av möjliga studie- och yrkesval. I detta arbete behöver rektorn se till att skolans studie- och yrkesvägledning verkar för att elevernas studie- och yrkesval inte begränsas av föreställningar om kön eller av social eller kulturell bakgrund.

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att integrera studie- och yrkesvägledningen i undervisningen. I detta arbete behöver lärarna i större utsträckning visa på skolarbetets betydelse för elevernas framtidsutsikter och koppla samman skolämnen med vägledning. Lärarna behöver också i högre grad visa på en variation av utbildningsvägar, yrken och branscher samt ge eleverna möjlighet att i undervisningen utveckla förmågan att göra medvetna och välinformerade val.

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder.

Rektorn har vidtagit åtgärder för att utveckla skolans studie- och yrkesvägledning

Av huvudmannens redovisning framgår att Kyrkhedens skola har upprättat en struktur för arbetet med att integrera studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Vidare har rektorn tillsammans med studie- och yrkesvägledaren, specialläraren och specialpedagogen upprättat en plan för studie- och yrkesvägledning för årskurserna 4–9. I planen ingår att kontinuerligt följa upp arbetet med studie- och yrkesvägledning för att detta ska bli ett integrerat arbetssätt i samtliga undervisningsämnen. Huvudmannen uppger att rektorn och studie- och yrkesvägledaren har informerat lärarna om planen samt om hur studie- och yrkesvägledaren kan användas som en resurs för lärarna i undervisningen.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att rektorn har skapat ökat utrymme till lärarna att samverka med studie- och yrkesvägledaren kring frågor som rör integrering av studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Rektorn har även säkerställt att studie- och yrkesvägledaren har bokat in tider med klasser för att bistå lärarna med övningar och planeringsupplägg för integrering av studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Vidare undersöker skolan vilka yrken som eleverna i årskurs 9 är intresserade av genom en enkätundersökning. Rektorn har haft kontinuerliga möten med studie- och yrkesvägledaren för att stämna av hur arbetet fortskrider.

Lärarna och studie- och yrkesvägledaren har fördjupat sin samverkan

Huvudmannen uppger att skolan under höstterminen 2023 kontinuerligt genomfört möten med fokus på att integrera studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Vid dessa möten har lärarna och skolans studie- och yrkesvägledare diskuterat vad som ligger inom studie- och yrkesvägledarens ansvarsområde samt hur studie- och yrkesvägledningen kan integreras i undervisningen i de olika ämnena. Studie- och yrkesvägledaren har under hösten haft flera möten med lärarna kring studie- och yrkesvägledande aktiviteter. Studie- och yrkesvägledaren har därutöver bokat två fasta dagar på skolan då hen erbjuder vägledning till eleverna samt dialog med eleverna om hur undervisning och kunskaper kopplar till olika yrken. Det framgår också att lärarna i

sina respektive undervisningsämnen har arbetat med studie- och yrkesvägledning relaterat till samhällets olika sektorer och branscher.

Eleverna kommer i kontakt med fler företrädare för arbetslivet och utbildningsväsendet

I huvudmannens redovisning beskrivs ett flertal studie- och yrkesvägledande aktiviteter som eleverna i respektive årskurs har genomfört. Dessa består bland annat av studiebesök på olika arbetsplatser, lektionsbesök, föreläsningar av personer som är yrkesverksamma i olika branscher och uppsatser samt redovisningar om olika utbildningsvägar och yrken. Ytterligare aktiviteter utgörs av samtal om yrken och framtid i samband med elevernas utvecklingssamtal samt samtal om olika ämnesområdens anknytning till olika yrken. Vidare får eleverna i samband med "Framtidsveckan" möta företrädare från flera olika yrkeskategorier vilket ger eleverna en bredare bild av möjliga studie- och yrkesval.

Effekter som har identifierats och effekter som förväntas på sikt

Huvudmannen anger i sin redovisning att den nya strukturen för studie- och yrkesvägledning underlättat för lärarna att integrera ett studie- och yrkesvägledande perspektiv i sina undervisningsämnen. Vidare arbetar skolan idag aktivt för att elevernas framtida yrkesval inte ska begränsas av elevernas kön eller bakgrund. Detta åstadkoms genom de övningar som studie- och yrkesvägledaren bistår lärarna med.

Huvudmannen anger vidare att lärarna har utvecklat skolenhetens arbete med att integrera studie- och yrkesvägledningen i undervisningen på flera sätt. Bland annat har lärarna idag en mer aktiv dialog med eleverna kring hur undervisningens innehåll kopplar till olika yrken. Vidare synliggör lärarna i högre grad relationen mellan elevernas kunskapsutveckling och deras framtida studie- och yrkesval. Huvudmannen framhåller därutöver att lärarna i större utsträckning än tidigare förmedlar en variation av utbildningsvägar och yrken.

Huvudmannen förväntar sig på sikt att de av rektorn vidtagna åtgärderna ska underlätta för lärarna att både integrera och vidareutveckla arbetet med studie- och yrkesvägledning. Huvudmannen förväntar sig även att åtgärderna vidtagna av lärarna på sikt kommer att leda till att eleverna blir mer motiverade för skolarbetet och att eleverna blir medvetna om i vilka yrkeskategorier det kan finnas ett behov av arbetskraft i framtiden. Lärarnas åtgärder förväntas därtill ge eleverna ökad förståelse för betydelsen av skolarbetet i relation till deras framtida yrkesval.

Skolan har planerat för ytterligare åtgärder

Enligt huvudmannens redovisning ska rektorn arbeta med fortsatt uppföljning och utvärdering av lärarnas och studie- och yrkesvägledarens arbete med integrering av studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Därutöver planerar studie- och

yrkesvägledaren för ytterligare åtgärder i syfte att integrera studie- och yrkesvägledningen i undervisningen, exempelvis genom fler lektionsbesök av yrkesverksamma personer samt ämnesöverskridande arbete på temat framtida jobb och vilka aktiviteter som önskas i samhället. En ytterligare åtgärd utgörs av ett arbete med estetiska arbeten där eleverna får arbeta temaövergripande med fokus på olika yrken. Huvudmannen anger även att skolan under kommande läsår ska använda sig av Skolverkets modul för studie- och yrkesvägledning och att rektorn tillsammans med skolans förstelärare kommer att använda denna modul i skolans utvecklingsarbete.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Caroline Engskär, beslutsfattare.

I den slutgiltiga handläggningen har även föredragande Robert Kihlberg medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Skolor i kommuner med låg utbildningsnivå \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/skolor-i-kommuner-med-lag-utbildningsnivaa).

Bilaga 1: Författningsstöd

Område 1:

Författningsstöd

1 kap. 4 § och 3 kap. 2 § skollagen (2010:800).

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning. 2.2 Kunskaper.

Område 2:

Författningsstöd

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22). 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning. Skolans uppdrag. 2.1 Normer och värden. 2.2 Kunskaper. 2.6 Skolan och omvärlden. 2.8 Rektorns ansvar.